

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА БССР

№ 43 (7604) | Серада, 15 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

ВЫДАТНЫ ПАЧЫН

У канцы снежня мінулага года працоўныя Гомеля пісалі таварышу Сталіну:

«Усе свае працоўныя намаганні мы накіруем на хутчэйшае аднаўленне нашага роднага Гомеля. На руінах старога горада мы ўзнімем новы Гомель, велічны помнік героікі вялікай Айчыннай вайны з орданамі нямецкага фашызма».

Прайшло нямнога часу, але гэты час дастатковы, каб паказаць, на якія выдатныя справы здольныя савецкія патрыёты, гатовыя з часцю выканаць сваё абяцанне любімаму правадару.

Сярод працоўных Гомеля з кожным днём шыршыцца выдатны патрыятычны рух. Жонкі франтавікоў, старыя і моладзь—сотні і тысячы гаражан узняліся на аднаўленне роднага горада.

Цяжкія, вельмі цяжкія рапы нанеслі гітлераўскія бандыты Гомелю. Чалавечая мова не ў сілах перадаць усё тое, што нарабілі гітлераўскія крываўніцы. Вялікія масы людзей немцы загвалілі ў канцэнтрацыйныя лагеры і там за калючым дротам многія былі закатаваны. Больш 50.000 чалавек былі вывезены за горад і на зверскую расстрэляны, 30.000 чалавек нагнаны ў рабства, на пачуты і смерць у фашысцкую Германію.

Гітлераўскія бандыты знішчалі вуліцы за вуліцай, дом за домам, фабрыку за фабрыкай. У Гомелі разбурана і спалена звыш 5.100 лепшых дамоў, знішчаны ўсе большыя і амбулаторыі, усе школы, інстытуты, фабрыкі і заводы, электрастанцыя, разбураны чыгуначны вузел.

Але ў самыя цяжкія дні гомельчане верылі, што прыдзе час вызвалення. І гэты дзень прышоў. Як толькі Чырвоная Армія вырвала горад з крывавых кіпцюроў фашысцкага звяр'я, гомельчане ўзяліся за аднаўленне свайго роднага горада.

Ішчы ў руінах Гомель. Болей сціскаецца сэрца, калі глядзіш на запаленны, на спіртны з твару зямлі калісці прыгожыя вуліцы. Але на гораду ўжо чуваць грукат малаткоў па кровельнаму жалезу, звяняць пілы, спяшаюцца людзі з рыдлёўкамі, тапарамі. Гэта пасля рабочага дня на заводах і ва ўстановах жонкі франтавікоў, падлеткі і старыя, педагогі і каменшчыкі, урачы і чыгуначнікі, вучні і навуковыя работнікі ідуць складваць у штабелі цэглу, расчышчаць вуліцы, рамантаваць дамы. Гэта гаражане, зноў пазнаўшы радасць воль-

най працы, аднаўляюць родны горад. Разам з фабрыкамі, заводамі з папалішчаў і руін узнікаюцца жыллёвыя дамы, інтэрнаты, школы.

У чыгуначны райком партыі прыйшла маці трох франтавікоў Анна Іванаўна Панкова. Яна выказала жаданне, па прыкладу сталінградцаў, стварыць чаркасаўскія брыгады. У райкоме яе падтрымалі, і цяпер у раёне многа чаркасаўскіх брыгад. Патрыётка Тацяна Фядорына стварыла брыгаду з дзячат комсамолак, якая пасля рабочага дня аднаўляе дом пад інтэрнат.

Патрыётка Зінаіда Азарава ўзначальвае брыгаду з 13 чалавек. Гэта жонкі чыгуначнікаў. Нядаўна яны арганізавалі першы надзельнік: яны разабралі сцены разбуранага дома, акуратна склалі цэглу, рыхтуючы будаўнічы матэрыял.

Такіх прыкладаў няма. Гомельчане жадаюць сваімі рукамі аднавіць разбураныя ворагам горад.

Выдатны патрыятычны рух узначальваецца большэвікі Гомеля, гарадскі і раённы камітэты КП(б)Б.

Тое, што робяць гомельчане па аднаўленню горада,— толькі пачатак вялікай работы, якая разгортваецца ва ўсіх вызваленых ад ворага раёнах. У гэтым руху сёння ўдзельнічаюць сотні людзей. У ім могуць удзельнічаць і будучы ўдзельнічаць сотні тысяч. І даб'ёмся мы гэтага тым хутчэй, чым больш практычна арганізавана ўзначальваць гэты пачыны партыйныя, савецкія і комсамольскія арганізацыі.

Як і ў кожнай вялікай справе тут вельмі шчодрна шуміха, параднасць. Патрэбны большэвіцкі стыль, сур'езная палітычная работа, здольная будзіць ініцыятыўу мас, арганізоўваць людзей на баявыя справы.

Не супакайвацца на дасягнутым. Множыць выдатны пачыны, дапамагчы працоўным усіх гарадоў і вёсак вызваленых і вызваляемых ад нямецкай акупацыі раёнаў аднаўляць свае гарады і вёскі — баявая задача ўсіх партыйных, савецкіх і комсамольскіх арганізацый. Гэта будзе рэальная дапамога нашай вызваліцельніцы—Чырвонай Арміі, баявыя поспехі якой поўняць радасцю і гордасцю сэрцы ўсіх савецкіх патрыёткаў. Гэта будзе практычнае выкананне ўказанняў таварыша Сталіна аб хуткім аднаўленні разбуранага ворагам народнай гаспадаркі.

На самалёт імені Канстанціна Заслонава

Партызаны і партызанкі Магілёўскай абласці пачалі збор сродкаў на пабудову самалёта імені Героя Савецкага Саюза Канстан-

ціна Заслонава—камандзіра партызанскіх атрадаў, які загінуў у баях з нямецкімі акупантамі. Ужо сабрана 106.745 рублёў.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Ад Савецкага Інформбюро. Аператыўная зводка за 14 сакавіка. (1 стар.).

Пісьмо калектыва чыгуначнікаў Гомельскага паравознага аддзялення і дэпо Старшыні Дзяржаўнага Камітэта Абароны таварышу Сталіну і адказ таварыша Сталіна. (1 стар.).

УЗНІМЕМ ЦЯБЕ З РУІН, РОДНЫ ГОРАД! Г. Рачынскі.—Выдатная ініцыятыва. Е. І. Дз'янава.—Адрантамуем дом для дзяцей. Зінаіда Азарава.—Мая брыгада. С. Зяленна.—«Ваша праца—удар на ворагу». Н. Пігузава, Е. Садоўскі.—Гомельчане будуць. (3 стар.).

Абласная нарада работнікаў сельскай гаспадаркі. (2 стар.).

Н. М. Нікольскі, А. А. Краўцоў.—Базмежная любоў да Радзімы. (2 стар.).

Н. Зелкін.—Геройныя будні франтавой чыгункі. (2 стар.).

Ордэн героя. (4 стар.).

Р. Фёдарав.—Новыя творы беларускіх кампазітараў. (4 стар.).

В. Лінецкі.—Міжнародны агляд. (4 стар.).

Зварот Чэхаславацкага ўрада да чэхаславацкага народа. (4 стар.).

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 14 САКАВІКА

На працягу 14 сакавіка на ПРАСКУРАЎСКІМ напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі пяхоты і танкаў праціўніка, працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі насялёных пунктаў. Пры адбіцці контратак пяхоты і танкаў праціўніка нашы войскі нанеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На ВІННІЦКІМ напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, з баямі занялі больш 30 насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты ПРЫЛУКІ, ВАХНАЎКА, ЖУРВА, ЕЛЕНАЎКА, ІЗАБЕЛАЎКА, СЦЯПАНАЎКА, ЗАРУДЗІНЦЫ, МІХАЙЛАЎКА, КАМАРОЎ і чыгуначную станцыю ГУМЕННАЕ (15 кіламетраў на паўднёвы ўсход ад ВІННІЦЫ).

На захад і на поўдзень ад горада УМАНЬ нашы войскі, развіваючы наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Вінніцкай абласці горадам ГАЙСІН, а таксама з баямі занялі больш 60 насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты ШАБЕЛЬНАЯ, БУДЫ, КРЫШТОФАЎКА, КАРБАЎКА, КУНА, ЗЯТКАЎЦЫ, БУБНОЎКА, СОБАЛЕЎКА, ГУБНІК, ПАБОРКА, ГЛУБОЧАК, МЕТАНАЎКА, ЗАВАДАЎКА, ЧАРНЯТКА, СТАЎКІ, ХАШЧАВАТА, МАГІЛЬНА, ТАЎЖНА, ГРУЗСКАЕ і чыгуначныя станцыі КРЫШТОФАЎКА, ЗЯТКАЎЦЫ, ГУБНІК, МЯЛІШКІ, ДУКЛЯ, ГЕНРЫХАЎКА, ХАШЧАВАТА, МАШЧОНАЯ, ТАЎЖНА.

На захад ад горада КІРАВАГРАД нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Кіраваградскай абласці ПАРДЫСОНАЕ, НОВА-АРХАНГЕЛЬСК, ХМЕЛЕВАЕ, а таксама з баямі занялі больш 70 другіх насялёных пунктаў, сярод якіх вялікія насялёныя пункты НЕ-

РУБАЙКА, ТАРГАВІЦА, КАПЕНКАВАТА, РАССОХАВАЦЕЦ, СКАЛЕВАЕ, ЦІМАФЕЕЎКА, ЕРДЗЕЛЕЎКА, МІРАЛЮБАЎКА, АНАСТАСІЕЎКА.

На НІКАЛАЕЎСКІМ напрамку войскі 3-га УКРАЌНСКАГА фронты працягвалі паспяхова развіваць наступленне і авалодалі горадам ШЫРОКАЯ БАЛКА (на паўночным беразе Дняпроўскага лімана), раённымі цэнтрамі Нікалаеўскай абласці БАЛЬШАЯ СЕЙДЗЕМІНУХА, БЕЛАЗЁРКА, а таксама з баямі занялі больш 60 другіх насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты ЯЎКІНА, НОВА-АЛЯКСАНДРАЎКА, БАРМАШОВА, КІСЛЯЎКА, ЧАРНАПОЛЛЕ, НОВА-ПЯТРОЎКА, СПАСКАЯ, МАЛЕЎКА, НОВЫ АЧАКОЎ, ПЕТРАПАЎЛАЎКА, КАЛУЗЬНЕ, МУРАХОЎКА, ВАСІЛЬЕЎКА, ПАЎЛАЎКА, ШКУРЫНАВА-ЗАГАРАНАЎКА, МУЗЫКОЎКА, ЧОРНАБАЕЎКА, НАСПЕРАЎКА і чыгуначныя станцыі БЕРАЗНЕГАВАТА, ЧАХОВІЧЫ.

Войскі 3-га УКРАЌНСКАГА фронты ў раёне насялёных пунктаў БЕРАЗНЕГАВАТАЕ—СНІГІРОЎКА акружылі вялікую групіроўку немцаў у саставе некалькіх дывізіій. Праціўнік прадырмаў неаднаразовыя спробы вырвацца з акружэння, але быў адбіты, страціўшы пры гэтым забітымі да 10.000 салдат і афіцэраў. Нашымі войскамі захоплена ў гэтым раёне больш 300 гармат рознага калібры і ўзята ў палон звыш 4.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На другіх участках фронты—разведка і ўрадзе пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 13 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 53 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зняйтнай артылерыі збіта 20 самалётаў праціўніка.

Масква, Крэмль

Старшыні Дзяржаўнага Камітэта Абароны таварышу СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч! Калектыв чыгуначнікаў Гомельскага паравознага аддзялення і дэпо, выказаючы пачуцці любові і ўдзячнасці сваёй вызваліцельніцы Геройнай Чырвонай Арміі і Вам, нашаму вялікаму правадару і настаўніку, сабраў са сваіх асабістых зберажэнняў 172.200 рублёў для пабудовы танкавай калоны і авіяэскадрылі «Савецкая Беларусь». Прыміце гэты скромны падарунак Чырвонай Арміі разам з нашай запэўненасцю аддаць усе свае сілы на дапамогу Геройнаму фронту, на капчатковы разгром падлых нямецкіх захопнікаў. Збор сродкаў па такякую калону і авіяэскадрылю працягваецца.

Няхай жыве наша доблесная Чырвоная Армія!

Няхай жыве доўгія годны наш вялікі палкаводзец Маршал Савецкага Саюза наш родны і любімы Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

Начальнік Гомельскага паравознага аддзялення КУДРАЎЦАЎ.

Начальнік Гомельскага паравознага дэпо ГУТАРАЎ.

Сакратар партбюро ЗУБРЫЦКІ.

Начальніку Гомельскага паравознага аддзялення тав. КУДРАЎЦАЎУ

Начальніку Гомельскага паравознага дэпо тав. ГУТАРАЎУ

Сакратару партбюро тав. ЗУБРЫЦКАМУ

Прашу перадаць чыгуначнікам Гомельскага паравознага аддзялення і дэпо, якія сабралі 172.200 рублёў на будаўніцтва танкавай калоны і авіяэскадрылі „Савецкая Беларусь“,—маё брадкое прывітанне і падзяку Чырвонай Арміі. І. СТАЛІН.

У Хальчанскай МТС

Ішчы над гукі артылерыйскай кананады пачаліся работы па аднаўленню нашай МТС. Перш за ўсё мы падаралі кадры механікаў, трактарыстаў і іншых рабочых. Потым пачалі збіраць запасныя часткі, разбітыя трактары, тару. Цяпер МТС забяспечана тарай ёмкасцю на 15 тон гаручага.

У адноўленай кузні рамантуецца сельскагаспадарчы інвентар. Рамантуем трактары. У нарыхтоўцы дроў для чурак вялікую дапамогу аказваюць нам калгаснікі.

Пры МТС арганізаваны курсы трактарыстаў, на якіх навучаецца 40 чалавек.

Хутка з усходніх абласцей Саюза да нас прыбудуць трактары з прычэпным інвентаром.

Такім чынам, на месцы зруйнаванай фашыстамі майстэрні аднаўляецца новая. Людзі МТС працуюць настойліва і дбайна, рыхтуюцца на-баявому сустраць веснавую сяўбу.

ПАЎЛАЎ,

дырэктар Хальчанскай МТС. ЖЛЮБІНСКІ РАЁН.

Абласная нарада работнікаў сельскай гаспадаркі

МОЗЫР. (Ад уласн. нар.). 13 сакавіка тут адбылася нарада старшынь калгасаў, сакратароў райкомаў і старшынь выканкомаў райсоветаў, загадчыкаў раённых зямельных аддзелаў і аграрно-агаспадарчых установаў абласці. Удзельнічала 420 чалавек.

З дакладам аб арганізацыйным умацаванні калгасаў і падрыхтоўцы да веснавой сяўбы выступіў старшыня выканкома абласнога савета дэпутатаў працоўных тав. Ледзянён.

У спрэчках выступілі сакратар Мозырскага райкома КП(б) тав. Шыляноў, старшыня ананам абласнога зямельнага аддзела тав. Кліменка, загадчык Даманавіцкага раённага зямельнага аддзела тав. Ахраменка, старшыня калгаса «КІМ», Хойніцкага раёна, тав. Бельскі, старшыня калгаса «Чырвоны Ельск», Ельскага раёна, тав. Калач, старшыня калгаса імені Варашылава, Нараўлянскага раёна, тав. Дзенісенка, старшыня калгаса імені Кагановіча, Калінінградскага раёна, тав. Пітоў і рад другіх.

У сваіх выступленнях удзельнікі нарады дзяліліся вопытам сваёй работы па аднаўленню разбуранай нямецкімі захопнікамі калгаснай гаспадаркі, расказалі аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Тут-жа, на нарадзе, некаторыя старшыні калгасаў на ўпадначыцтва калгаснікаў заключылі паміж сабой сацыялістычныя дагаворы па лепшую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы.

Асабліва цікавае было выступленне старшыні калгаса «Пролетарыі», Хойніцкага раёна, тав. Стальмакова.

— Нямецкім захопнікам, — гаворыць тав. Стальмакоў, — не ўдалося знішчыць усю нашу гаспадарку. Частку калгаснай маёмасці нам удалося захаваць. Цяпер у калгасе ўсе сілы накі-

раваны на аднаўленне гаспадаркі і на падрыхтоўку да сяўбы. Советская дзяржава замацавала павечна за нашым калгасам 1.690 гектараў зямлі, у тым ліку 710 гектараў сенажаці і 555 гектараў пахаці. Мы пасеялі азімых 200 гектараў, пасеем яравымі 316 гектараў. Усе калгаснікі актыўна ўдзельнічаюць у падрыхтоўцы да палых работ. Хоць сёння мы гатовы выехаць у поле. Ёсць у нас 112 рабочых копей, яны ў нас сярэдняй у кормленасці, да іх падагнапа збралі. Падрыхтавалі мы насенны матэрыял, засыпалі і ачыцілі 370 цэнтнераў насення, як і прадугледжана планам. Ад імені нашых калгаснікаў я выклікала на сацыялістычнае спаборніцтва калгас «КІМ» нашага раёна.

Старшыня калгаса «КІМ» тав. Бельскі ў сваім выступленні заявіў:

— Мы з задавальненнем прымаем выклік нашага суседа і будзем змагацца за першыство. Пасеем хутка і высока якасна. У нас ужо вывезена на поле 800 вазоў гною, сабрана 3 тоны курынага памёту і попену. Усхожасць насення стопроцантвая. Застаецца добра пасеяць і мы гэта зробім.

У заключэнне выступіў сакратар Палескага абкома КП(б) тав. Лявіцкі, які падрабізна спыніўся на баявых задачах работнікаў сельскай гаспадаркі абласці. Удзельнікі нарады вызначылі канкрэтныя мерапрыемствы па падрыхтоўцы да сяўбы і нарашылі змагацца за сярэдні ўраджай не менш чым 13 цэнтнераў зернавых і 140 цэнтнераў бульбы з гектара.

З вялікім уздымам удзельнікі нарады прынялі пісьмо таварышу Сталіну, а таксама пісьмо ЦК КП(б) і СНБ Беларускай ССР.

Соўгасы рыхтуюцца да сяўбы

У 12 мясамалочных і свінагадоўчых соўгасах рэспублікі закончана першацарговая аднаўленчая праца — збор інвентара, які застаўся пасля выгнання нямецкіх акупацый, пярвічны рамонт жылых і гаспадарчых пабудов.

Ва ўсіх соўгасах разгарнулася падрыхтоўка да сяўбы. У стварэнні насенных фондаў вялікую дапамогу соўгасам аказваюць рабочыя. У соўгасах імені Маладова, «Уваравічы», «Рэчыца» рабочыя сабралі звыш 20 працэнтаў патрэбнага насення зернавых. У соўгасе імені Горкага рабочымі сабрана амаль палова насеннага фонда бульбы. У соўгасе «Пісарэўшчына» насенне бульбы сабрана поўнастай, апрача таго сабрана насення зернавых, гароху і грэхі на 300 гектараў.

У чатырох адвоўленых машына-трактарных майстэрнях і 12 кузнях выдзелена рамонт сабраных трактараў і прычэпага інвентара. Спецыяльныя брыгады заняты нарыхтоўкай і вывазкам лесу для новага будаўніцтва. Ужо нарыхтавана каля 2.800 кубаметраў драўніны. Буйнейшыя соўгасы Магілёўскай абласці — «Перамога» і «Пісарэўшчына» поўнастай забяспечаны рабочымі.

(БЕЛТА).

Стаханаўка лесанарыхтоўшчыкаў

ПРАПОЙСК, 13 сакавіка. (БЕЛТА). Па-стаханаўску працуе па лесанарыхтоўках жонка франтавіка, калгасніца вёскі Кліны, Каменскага сельсавета, Любоў Сямёнаўна Сяргеева. За адзін дзень работы ў лесе яна нарыхтавала 6 кубаметраў драўніны, а на другі дзень вывезла 10 кубаметраў лесу, выканаўшы норму амаль на 150 працэнтаў.

Бязмежная любоў да Радзімы

Больш двух год мы пакувалі ў Мінску ва ўмовах печываннага маральнага прыгнёту, штодзённага чакання ўсялякіх рэпрэсій з боку фашысцкіх «кіраўнікоў». Мы былі змучаныя голадам, халадом і неадпаразным перасяленням. Тужылі на волі, па работе; наш абавязак уладарна клікаў нас вярнуцца якім-небудзь шляхам у асяроддзе совецкага народа і заняць сваё месца ў радах абаронцаў савецкай айчыны. Завязалася ў нас сувязь з нашымі слаўнымі партызанамі, і яны прыйшлі нам на дапамогу: вывезлі нас з Мінска і даставілі ў партызанскую зону, дзе мы і жылі больш 7 месяцаў.

Гэты дзень назаўсёды застаецца ў нашай памяці, як самы выдатны, самы яркі дзень у нашым жыцці. Партызаны агарнулі нас сапраўды братняй любоўю і клопатамі. З небяспекай для жыцця яны ахоўвалі нас і ў часе цяжкіх пераездаў, і ў часе нямецкіх утаржэнняў у партызанскую зону. Але галоўнае не ў гэтым. Саме галоўнае заключаецца ў тым, што мы сталі відавочцамі вялікага знамянальнага руху, той бяспрыкладнай у гісторыі патрыятычнай барацьбы, якую дзень і ноч вядуць партызаны супроць нямецкіх захопнікаў.

Гэта барацьба на першы погляд як быццам-бы непрыкметная, але па сутнасці яна складасца з раду надзвычай цяжкіх і небяспечных аперацый і аказвае вельмі важную дапамогу нашай доблеснай Чырвонай Арміі.

Гэта сапраўды гераічная і беспаяная барацьба. Партызанскія кантраляюць велізарныя тэрыторыі Беларусі, кіруюць мясцовымі пасельніцтвам, у якога яны ўзялі гераічнымі справамі ўзніслаў дух патрыятызму. Яны ўзялі на сябе ўсе большыя і большыя часткі фронту і гэтым даюць лёгку гераічнаму наступу Чырвонай Арміі і паскакачкатковы разгром фашызма.

Мы даведзілі пра выклік арганізацыю партызанскага руху і асабліва пра іх непарукава і таварыскую спаўняльнасць і асваваную перадавую ўсё на пачуцці гарачай любові і Радзімы. Па духу і волі ўсе партызаны адзіны, і ў гэтым і сагутнасць, асноўны залог іх перамогі. Мы самі зрабіліся сведкамі нават удзельнікамі такіх адрываў, якія перавысілі ўсё, што сустракалася дасюль у гісторыі.

Гісторыя вялікай Айчыннай вайны аддасць патрэбнае адрываў і яе гераічным удзельнікам. Слава гераічным партызанам, слава вялікаму правадыра арганізатару партызанскага руху таварышу Сталіну!

Заслужаны дзеяч навук акадэмік Н. М. НИКОЛЬСКИЙ
прафесар А. А. КРАУЦО

Брадкая дапамога пензенскіх МТС

Вялікую дапамогу машына-трактарным станцыям Гомельшчыны аказваюць МТС Пензенскай абласці. Яны прыслалі для МТС вызваленых раёнаў 206 трактараў, 28 трактарных сеялак, 22 культыватары.

Разам з машынамі прысланы 109 трактарыстаў, 14 старшых брыгадзіраў, 4 механікі. Усяго да сяўбы пензенцы сылаюць гомельскім МТС 66 трактараў. Другая партыя мацынаў знаходзіцца ў шляху.

(БЕЛТА)

Гераічныя будні франтавой чыгункі

У ГАРАЧАЙ ТОПЦЫ ПАРОВОЗА

Старшы машыніст тав. Голаў з калоні, дзе начальнікам тав. Іваноў, вёў поезд з грузам для фронту. На адной з стальцак у час чысткі тонкі знаёмак абваліўся арачны звод, заваліла агонь.

Машыніст тав. Сотнікаў у гэты час адначываў пасля сваёй змены ў вагоне. Даведаўшыся аб здарэнні, ён неадкладна апраўдаўся і пайшоў на паравоз. Машыністы ўважліва аглязелі топку. Моўчкі сустрэліся поглядамі і адразу зразумелі адзін другога. Нядоўга думаючы, Сотнікаў абгарнуў абутак мокрай анучай, палез у топку і пачаў выкідаць праз шуроўку кавалкі звода, заліткі плаку. Голаў дапамагаў яму. У топцы было невыказна гарача. Праз хвіліны 3—4 Сотнікаў, увесь у копаці, вылез адтуль, адначываў пару хвілін і зноў палез у топку. Гэтак тры разы падраў.

І толькі калі тонка была поўнастай ачышчана, Сотнікаў скінуў сатляны абёрткі і пайшоў у вагон.

Машыніст Голаў хутка заправіў топку, і поезд без затрымкі быў дастаўлен па прызначэнню.

ДЗВЕ АНІ

Зусім маладыя дзяўчаты — Аня Лучко і Аня Дзюнькоўская нядаўна прыйшлі на транспарт. Іх прызначылі стрэлачнікамі франтавой станцыі. Яны працавалі і вучыліся, захицішыся працай, поўнай творчага напружання, трывогі і небяспекі. Стары вопытны стрэлачнік тав. Маруга вучыў іх уважліва, настойліва, і ў самы кароткі тэрмін яны авалодалі справай, сталі працаваць самастойна.

Часта наляталі нямецкія спярвотнікі. Аднак дзяўчаты не пакідалі свайго паста і ў самыя напружаныя моманты. Яны разумелі, як многа залежыць ад іх стойкасці і вытрымкі.

Жыццёрадасная, доўгая, дыццілінаваная Аня Дзюнькоўская часта на сутках і больш не ўходзіць з паста, калі гэтага патрабуе абстаноўка. У той-жа час яна — актывістка, адна з лепшых удзельніцаў мастацкай самадзей-

насці. На-днях Аню прызначылі старшай стрэлачніцай.

Не ўстае яна і другая Аня, стрэлачніца Лучко. Яна самая дыццілінаваная і дакладная работніца станцыі. Яна самая маладая тут, але карыстаецца аўтарытэтам сярод старых, вопытных работнікаў.

«ЗЯЛЕНАЯ ВУЛІЦА»

Дыспетчар Гурчанова выклікала да селектара машыніста Аляксеева і сказала:

— Вы павядаце рэгуліровачны паражняк. Часу вам для праходу на ўчастку — акурат. Здаць да канца сутак. А я беру абавязальства забяспечыць вам «Зяленую вуліцу». Спадзяюся, што вы скараціце стаянку для набору вады і будзеце добра ехаць...

Аляксееў адказаў коротка:

Стаянкі наогул не буду рабіць, а наконт язды можаце быць спакойныя...

Гурчанова не першы раз заключала сацыялістычны дагаворы на адну паездку з машыністам Аляксеевым, і ён заўсёды выдатна выконваў сваё абавязальства.

Выконваючы сваё слова, Гурчанова перагаварыла з усімі дзяўчынамі на станцыях свайго ўчастка, расказала ім задачу і папярэдзіла, каб быў забяспе-

чаны пропуск пезда без усялякіх прыпынкаў, гэта значыць, каб была дадзена машыністу «Зялёная вуліца».

Аляксееў у сваю чаргу расказаў аб пастаўленай задачы сваёй паравознай і дзяздой брыгадзе, набраў дастаткова вады, аглядзеў вугаль і ўказаў памочніку, што рабіць, каб абыяцціся без чысткі топкі.

І дыспетчар і машыніст з часцю выканалі свой сацыялістычны дагавор. Машыніст без спынення для набору вады і чысткі тонкі выдатна правёў поезд на «Зялёнай вуліцы», якая была забяспечана яму дыспетчарам.

Паражняк быў здадзены на суседняе аддзяленне раней тэрміну.

РЭКОРД

Аднойчы на складзе паліва аднаго з франтавых дэпо стварылася вельмі напружанае становішча: з двух вугальнападёмных кранаў адзін вышаў са строю. На станцыю ў гэты час адзін за другім палыходзілі паязды з тэрміновымі грузамі, якія без затрымкі трэба было накіроўваць да фронту.

У гэты час працы было-многа і для двух кранаў. Што рабіць? Машыніст крана тав. Фалалева разумела, што пельга

ні адной лішняй мініуты затліваць паравозы. Яна коротканула свайму памочніку Тмавай:

— Ну, Аня, пам зараз дзвенца паправаваць, як ні трымайся, Анечка!

Была ноч. Цёмная, цёмная Вочы з напружаннем сачылі пущамі. Рукі ні на секунду адрываўся ад пмацікі рагоў крана. Усе рухі былі кладыны. Ні минуты перані на працягу ўсёй ночы. Ні паравоз не быў затрыманы. язды без перабоў накіроўваў да фронту.

Рапіцай, здаўшы змені кран, Фалалева зайшла да журнага на дэпо. Той, глядз на яе стомлены твар, сказаў:

— Ведаеш, колькі ты пезаў акіпіравала?

— Колькі?

— Калі-б я не бачыў связчамі, дык не паверыў-бы рогорды пабіла.

Зрабілі падлік. Аказалі, што на загрузку кожнай вугалю дзяўчаты затрачвалі ў тры разы менш, чым гэта лезыла па норме. Гэта сапраўды рэкорд.

Н. ЗЕЛІН

БЕЛАРУСКАЯ ЧЫГУНКА.

УЗНІМЕМ ЦЯБЕ З РУІН, РОДНЫ ГОРАД!

Выдатная ініцыятыва

Чыгуначны раён горада Гомеля вельмі пацярпеў ад нямецкіх акупантаў. Немцы разбурылі вузел, службовыя будынкі, завод Гемсельмаш, цагельныя заводы, скураны завод, камбінат «Спартак», 10 школ, памяшканне цэнтральнай паліклінікі, чыгуначнай больніцы, двух дзіцячых ясляў і многа іншых будынкаў.

Амаль на другі дзень пасля вызвалення Гомеля працоўныя ўзяліся за аднаўленне яго. 26 лістапада доблесная Чырвоная Армія вызваліла Гомель, а праз два дні, 28 лістапада, вучні чыгуначнага тэхнікума вышлі на першы пядзельнік, каб хутчэй аднавіць будынак. 400 студэнтаў і выкладчыкаў вышлі на працу.

У райком партыі прыйшла савецкая патрыётка, маці трох фантанавікоў Аня Іванаўна Пячкова і працавала прапараву: па прыкладу сталінградцаў стварыць чаркасаўскія брыгады. Ге-

та патрыятычная прапарова знайшла шырокі водгук, і зараз у нашым раёне многа чаркасаўскіх брыгад. У аднаўленні школ раёна ўдзельнічалі сотні патрыётак. З дапамогай грамадскасці адноўлены будынак № 21 па Вацкарскай вуліцы. На Палескай вуліцы рукамі ўрачоў адбудавана памяшканне паліклінікі.

Але ўсё, што зроблена, гэта толькі пачатак. Вядомая патрыётка Тацяна Федорына стварыла брыгаду, якая ўзяла абавязальства ў вольны ад работы час аднавіць дом пад інтэрнат. Пачын Пячковай і Федорынай падтрымалі работніцы 5-й дыстанцыі шляху.

— Выдатная ініцыятыва савецкіх людзей павінна атрымаць падтрымку з боку ўсіх партыйных, савецкіх і комсамольскіх арганізацый.

Г. РАНЧЫНСКІ,
санратар Чыгуначнага
района КП(б)Б г. Гомеля.

Адрамантуем дом для дзяцей

У нашым вулічным камітэце па Пячковай вуліцы 15 хатніх гаспадынь добраахвотна заявілі аб жаданні працаваць у будаўнічай брыгадзе, рамантаваць дамы. Мы абралі брыгадзірама.

Хатнія гаспадыні Анастасія Іванаўна Шведова і Марыя Грыгор’еўна Козіна першыя падлічылі, што змогуць тры разы ў тыдзень адрамантаваць па чатыры гадзіны на аднаўленні горада. І згадзіліся выконваць любую працу.

У Еўдак’і Грыгор’еўны Радчэнка маленькае дзіцё. Але і яна заявіла аб сваім жаданні працаваць на будоўлі. Малое будзе таглядваць суседка. Яны ўжо дамовіліся аб гэтым.

І Радчанка, і ўсе жанчыны ведаюць, што дом, які мы будзем рамантаваць, адводзіцца для дзіцячага прыёмніка. У ім будуць жыць малышы-сіроты, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх бандытаў. Таму з такой ахвотай хатнія гаспадыні бярцца за працу.

Неабходны інструмент — лмы, тапары, рыдлёўкі, малаткі жанчыны прыносяць з сабою.

Мы зробім усё, каб дзіцячы прыёмнік быў чыстым, утульным, цёплым.

Е. І. ДЗЬЯКАВА,
брыгадзір першай жаночай будаўнічай брыгады
Цэнтральнага раёна.

Мая брыгада

Па прыкладу слаўнай патрыёткі Аляксандры Чаркасавай, якая працуе на аднаўленні сталінградца, мы аднаўляем Гомель. Брыгада, якую я ўзначальваю, аб’яднае 13 чалавек. Усё гэта жанкі работніцаў Гомельскага чыгуначнага вузла — дзяжурнага па станцыі Спарына, дыспетчара Лукапавіч і другіх.

Надаўна мы правалі першы пядзельнік: вышлі на Мінскую вуліцу і працавалі на разборцы цен разбуранага дома. Працава-

лі чатыры гадзіны. І трэба сказаць, праца ішла ў нас дружна. З малатком у руках жанчыны разбіралі печы і складалі цэглу. Мы нарыхтавалі будаўнічы матэрыял.

У бліжэйшы час зноў выйдзем на працу, каб агульнымі сіламі хутчэй аднавіць любімы горад.

Зінаіда АЗАРАВА,
брыгадзір чаркасаўскай
брыгады.

„Ваша праца—удар па ворагу“

Пісьмо гомельчанина-франтавіка працоўным Гомеля

Добры дзень, родны Гомель! Прымі баявое прывітанне ад вайго земляка, які шчыра цябе любіць і любіць, які змагаўся за тваё вызваленне.

Да вайны я навучаўся ў Гомельскім лесатэхнічным рабфаку, там я ўступіў у рады Ленінскага комсамола. Комсамол выхавалі мяне. Я атрымаў сярэдняе асвету. У 1940 годзе комсамол накіраваў мяне ў авіяцыйную школу. З таго часу прайшло чатыры гады. Зараз я знаходжуся ў авіяцыйнай часці і ўжо маю больш та баявых вылетаў. Дзесяткі

топ бомбаў скінуў я на галовы немцаў. На сваім баявым самалёце буду і надалей помсціць фашысцкім гадам за разбураенне нашых гарадоў, за смерць родных.

Зараз у Гомелі пачалася вялікая аднаўленчая праца. У гэтай працы ўдзельнічаюць семі франтавікоў. Дарэка маю гомельчана, ваша ўпарта, самаадданая праца—гэта ўдар па ворагу. Жадаю вам вялікіх поспехаў у аднаўленні Гомеля!

**Гвардыі малодшы лейтнант
С. ЗЯЛЕНКА,**
ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.

Плакат беларускага мастака Е. Зайцава.

ГОМЕЛЬЧАНЕ БУДУЮЦЬ

Галаву тваю пасрбрыла старасць. Табе многа год не давялося быць на сваёй радзіме. Няўжо ты забудзеш вуліцу, на якой нарадзіўся, школу, куды ўпершыню прыйшоў за парту, парк, дзе з кожным дрэвам у цябе звязаны ўспаміны юнацтва?

Любоў да радзімы—гэта самае моцнае і святое пачуццё. І раптам на зямлю тваёй радзімы прышоў вораг. Ён уварваўся ў твой родны горад. Што яму да тых месц, дзе ўсё свята для цябе. Ён спаліў твой дом, ён узарваў будынак тае школы, дзе ты навучаўся, ён вырабіў твой любімы парк.

Так зрабілі немцы з Гомелем, прыгожым горадам на рацэ Сож. Перад гомельчанамаі малюнак разбуранага горада. Гэты малюнак стаіць перад імі—жудасны, страшэнны. Пагаралыя дамы, разварочаныя рэйкі, наваленыя слупы.

Чырвоная Армія вызваліла нам Гомель, яна вярнула нам нашу радзіму. Цяпер мы павінны агульнымі намаганнямі залачыць тыя раны, якія вораг нанёс гораду. Так парашылі гомельчана—патрыётны свайго горада. Сваё рашэнне яны ажыццяўляюць.

На Савецкай вуліцы ў Гомелі, якая найбольш пацярпела ад немцаў, па сценах разбураных дамоў напісана:

«Хутчэй узнімем з руін наш родны Гомель!»

І гэты заклік не застаўся пустым, не загубіўся. Вы ідзеце па вуліцах Гомеля, і да вас даносіцца грукат малаткоў па кривельнаму жалезу, да вас даносіцца звон піл. Гэта гомельчанае сваімі рукамі адбудоваюць родныя дамы і родныя вуліцы.

Ёсць у Гомелі ў Залінейным раёне вуліца імені Вароўскага. У доме № 47 па гэтай вуліцы ты чуеш звонкія дзіцячыя галасы. У гэтым доме знаходзіцца 6-я школа. А ў часе нямецкай акупацыі ў ім была канюшня для афіцэрскіх коней. Сляды гэтай канюшні пабачыце і зараз: у сценах жалезныя скобы для каннаязі.

Калектыву настаўнікаў пад кіраўніцтвам дырэктара школы Аляксандры Пятроўны Белянкавай, пры ўдзеце бацькоў і вучняў старэйшых класаў, сваімі рукамі аднавілі школьны будынак. Колькі скрыпак са смеццем было адезоль вынесена? Будынак паштукатурылі, пабялілі, ацяплілі, зашклілі. Дзед Ісакаў (двое яго ўнучат займаюцца ў школе) бленаплатна пачыніў усё печы і адрамантаваў усё парты. Сваімі сіламі настаўнікі і вучні нарыхтавалі 8 кубаметраў дроў. І зараз у школе ідзе нармальнае вучоба.

У школе прынялі рашэнне:

кожны дзень працаваць па дзве гадзіны на будаўніцтве горада. І правалі ўжо два вялікія пядзельнікі. Побач з дырэктарам школы мы маглі бачыць на гэтым пядзельніку цюперважатару Н. Царлюкевіч, старога патрыёта Гомеля, 60-гадовага Ісаава і юную гомельчанку вучаніцу 3-га класа Кавераву. Прышлі бацькі. Хто з малатком, хто з ломам.

Невялікі школьны калектыв даў 50 удзельнікаў. Тут былі ўсе настаўнікі, усе комсамольцы. Раздзяліліся на дзве брыгады. Пачале атной стала настаўніца Караева. На гэты раз рыхтавалі будаўнічы матэрыял, разбіралі печы сцянавыя дамоў. Да канца работы штабелямі было ўкладзена 1.500 цаглін.

Два пядзельнікі яшчэ больш згуртавалі на аднаўленчую працу калектыв настаўнікаў і вучняў. Усе гараць жаданнем хутчэй атрымаць пэўны аб’ект, каб у перабочы час, у час, вольны ад школьных заняткаў, сваімі сіламі поўнасна адрамантаваць гэты аб’ект, вярнуць яму жыццё.

Ты любіш свой горад. Вораг пашкодзіў яго. Раны, якія нанесены гораду, гэта раны ў сэрцы, і таму ўсе з такім уздымам—ад малага да старога—поўны жадання хутчэй узняць з панялішчаў родны Гомель.

**Н. ПІГУЗАВА,
Е. САДΟΥСКІ.**

ОРДЭН ГЕРОЯ

Ён быў добры калгаснік. За сумленную працу яго паважалі ўсе калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Ленінскі прызыў», Крычаўскага раёна.

Пачалася вялікая Айчынная вайна з нямецка-фашысцкімі захопнікамі, і Антон Паўлавіч Вяляўскі пайшоў на фронт.

Ён быў адным з лепшых таварыстаў у часці. У адным з жорсткіх баёў слаўны танкіст загінуў смерцю героя.

За гераічны ўчынак камандаванне ўзнагародзіла слаўнага воіна пасмертна ордэнам Айчынай вайны I ступені.

Нядзюна на кватэры жонкі героя Тацяны Нікалаеўны Вяляўскай адбыўся жалобны мітынг калгаснікаў арцелі «Ленінскі прызыў».

Па даручэнню Н-скай часці намеснік старшынні Крычаўскага райвыканкома тав. Басячэнка перадаў высокую ўрадавую ўзнагароду Тацяне Нікалаеўне Вяляўскай.

Тацяна Нікалаеўна прыняла пасмертную ўзнагароду мужа і, звяртаючыся да ўсіх прысутных, сказала:

— Мой муж загінуў гераічнай смерцю за нашу Радзіму. У палажчым тэлку ён працягваў баявіны з ворагамі. Ён не здаўся ў палон фашысцкім гадам. Да апошняй хвіліны сваёй жыцця біўся з ворагамі. Таварышчы калгаснікі! Няхай лепшай памяццю аб маім дарагім Антоне Паўлавічу будзе наша помета гітлераўскім нягоднікам!

Падлёдны лоў рыбы

МОЗЫР, 13 сакавіка. (БЕЛТА). На Прыпяці і другіх раках, а таксама вазёрах Палесся пачаўся падлёдны лоў рыбы. На ім заняты 11 уноў арганізаваных калгасных рыбалавецкіх брыгад. Адноўлены мозырскі рыбазавод пачаў прыём прадукцыі. У гандлёвую сетку паступілі першыя дзесяткі цэптрераў свежага ляшча, акуля, пчукі. Рыбалавецкія брыгады арганізуюцца і ў радзе іншых калгасаў.

Міжнародны агляд

Бліскучыя поспехі Чырвонай Арміі па-ранейшаму знахозяцца ў цэнтры ўвагі сусветнага друку. Замежная прэса шырока адзначае перамогі Чырвонай Арміі на Украіне.

Газета «Нью-Ёрк Таймс» дае высокую ацэнку наступальнай стратэгіі Чырвонай Арміі, распяльваючы прарыў нямецкіх пазіцый войскамі 1-га Украінскага фронту, як велізарнейшую перамогу. «Нью-Ёрк Геральд Трыбюн» падкрэслівае, што новы ўдар Чырвонай Арміі яшчэ больш падрывае становішча фашысцкай Германіі, якое значна пагоршылася за апошні час. «Майстэрства і ударная моц, праўдленны Чырвонай Арміяй, — піша газета, — не пакідаюць Германіі падзей на тое, што яна калі-небудзь будзе ў стане змяніць становішча».

Такую-ж ацэнку новаму магутнаму ўдару Чырвонай Арміі даюць і англійскія газеты. «Таймс» і «Дэйлі тэлеграф энд морнінг пост» адзначаюць у сваіх перадавых артыкулах, што спробы германскага камандавання вый-

граць час на савецка-германскім фронце церпяць крах і ставяць фашысцкую армію перад новымі яшчэ больш сур'ёзнымі патрасеннямі.

На думцы адной з англійскіх газет, новая перамога савецкіх войск на правабярэжнай Украіне ўяўляе сабой адзін з самых грозных удараў, калі-небудзь нанесеных на Германію.

Разгубленасць і страх перад расілатай усё больш ахоплівае фашысцкую кліку. Немцы ўжо не вераць у «чуда».

«Немцы ўжо не могуць напярэць дзікага пераходу ўдару, атрыманага ў 1943 годзе, — гаворыць аглядальнік лонданскага радыё Поль Андэрсан. — Гэтым ударам было ўсведамленне таго, што паражэнне Германіі не толькі магчыма, але непазбежна, што ўсе прынесеныя ахвяры ні да чаго не прывялі і не палепшылі становішча».

* * *

У пошуках шляхоў выратавання ад катастрофы фашысцкая

Германія зноў ухавілася за «татальную» мабілізацыю.

У мінулым годзе фашысцкая Германія, як вядома, ужо спрабавала выправіць сваё становішча з дапамогаю «татальнай» мабілізацыі. Да чаго прывяла гэтая спроба, — вядома. Яна не выратавала фашысцкую армію ад паражэння ў рашаючай бітве над Курскам, не дапамагла ёй утрымацца на магутных абарончых рубяжах. Ужо летняя кампанія 1943 года выкрэсліла з яе раду 2/3 «татальна» мабілізаваных.

Да новай «татальнай» мабілізацыі фашысцкая кліка прыбягае ў непараўнальна горшых умовах, чым у мінулым годзе. Агульнае эканамічнае і знешне-палітычнае становішча Германіі рэзка пагоршылася. Лепшыя рэзервы яе вычарпаны. Растучае супраціўленне прыгнетаных Гітлерам народаў зрывае планы фашысцкіх рабаўласнікаў пажывіцца за кошт акупіраваных краін. Гебельс не выпадкова аднавіў свае скаргі на «няўдзячную Еўропу».

Фашысцкае агенцтва «Трансацыян», маючы карціну сучаснай Францыі, вымушана прызнаць, што «французскія парты-

Новыя творы беларускіх кампазітараў

Беларускія кампазітары напісалі новыя музыкальныя творы, якія карыстаюцца вялікай папулярнасцю ў народзе. Лаўрэат Сталінскай прэміі кампазітар А. Багатыроў напісаў рад песень і аркестравых твораў. Вялікай увагі заслугоўвае сярод іх кантата на тэкст Джамбула «Ленінградцы».

Кампазітар Багатыроў скончыў другую кантату на тэкст народнага паэта Беларусі Янкі Купалы «Партызаны». Гэта адзін з самых моцных твораў, напісаных кампазітарам за час вайны. Кантата А. Багатырова «Партызаны» неаднойчы перадавалася па радыё ў Маскве і па радыёстанцыі «Савецкая Беларусь». Яе з захопленнем слухала ўся наша краіна.

Плэнна працуе ў дні вайны заслужаны дзеяч мастацтваў кампазітар Е. Цікоцкі. Ён напісаў песні для сольнага і хараво-

га выканання. На тэксты І. Астрэйкі Цікоцкі напісаў «Бятва партызана», «На сьжаванні», «Мы сустранем». Днямі ён закончыў работу над новай беларускай операй «Тысяча». Зараз кампазітар Цікоцкі апрацоўвае народныя песні Смычкавага квартэта.

Кампазітар Г. Пукет закончыў другую сімфонію. Зараз ён працуе над новымі музыкальнымі творами на словы беларускіх паэтаў. Новыя партытуры музыкальных твораў напісалі кампазітары І. Любаў Клумаў, П. Аладаў.

Кампазітар С. Палонскі працуе над абароннай тэмай Нядзюна ён напісаў песню на словы чырвонаярмейца Бур 5-й Гвардзейскай Гарадоцка-Візіі. Кампазітар Залатароў працуе над 6-й сімфоніяй.

Р. ФЭДАР

Аб абмене прадстаўнікамі паміж СССР і Італіяй

АЛЖЫР, 13 сакавіка. (ТАСС). 7 сакавіка г. г. Італьянскі ўрад праз Старшыню Савета міністраў маршала Бадолью, звярнуўся да Савецкага ўрада з просьбай аб ўстанаўленні непасрэдных адносін паміж Савецкім і Італьянскім урадамі і аб абмене прад-

стаўнікамі абодвух урадаў. 7 сакавіка г. г. Савецкі ўрад паміж маршалам Бадолью абзгодзе на ўстанаўленне непасрэдных адносін паміж абодвамі дэмакратычнымі і на абмен сваімі прадстаўнікамі.

Зварот Чэхаславацкага ўрада да чэхаславацкага народа

ЛОНДАН, 13 сакавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтар, 12 сакавіка напярэдадні 5-й гадавіны германскай акупацыі Прагі, якая адбылася 15 сакавіка 1939 года, чэхаславацкі ўрад звярнуўся да чэхаславацкага народа з заклікам перайсці ад пасіўнага да актыўнага супраціўлення.

Чырвоная Армія, — гаворыцца ў звароце, знаходзіцца ўсяго толькі ў 120 мілях ад усходняй

граніцы Чэхаславакіі. «Стварэнне ўзброеных груп і партызанскіх атрадаў з нашай краіны, хто не будзе ў безабеспечена зброі. Час вызвалення набыла да вас. Патрыёты! Змагайтесь за шчаслівую, свабодную, лепшую і дэмакратычную славакію ў свабоднай дэмакратычнай Еўропе!».

запы ўяўляюць сабою рэальную небяспеку», што яны «ў дзікіх неприступных горных і лясных раёнах аб'яднуюцца ў атрады з моладдзю, якая ўхіляецца ад мабілізацыі на працу...» Гэта карціна характэрна для ўсёй прыгнетанай гітлераўцамі Еўропы.

Супраціўленне народаў Еўропы разбурае разлікі фашысцкіх захопнікаў на новыя арміі працоўныя. Між тым германская прамысловасць задыхаецца ад недахопу рабочай сілы. На вестках швейцарскай «Журнал дэ Женеў» адной толькі вугальнай прамысловасці Германіі нехапае мільёна рабочых.

Крызіс, які ахапіў германскую прамысловасць, набывае тым большую небяспеку для фашысцкай вяснянай машыны, што знешнія крыніцы забеспячэння яе сыравінай і матэрыяламі ўсё больш звужаюцца. Страчаны вугаль, жалеза і марганец Украіны. Страчаны сера, свінец і значная частка іртуці, якія паступалі з Італіі. Пад пагрозай страты — югаслаўскія руднікі, па якіх прыходзілася здабываць каля 1/3 усёй медзі ў Еўропе. Парушаюцца гандлёвыя сувязі фа-

шысцкай Германіі з нейтральнымі краінамі.

Нядзюна распараджэнне мацкіх улад аб зборы і жылых памяшканнях мета рэчаў аж да дзвярных і а ручак і запораў служыць капяўчай ілюстрацыяй сёмага крызіса, які ўсё ахапляе германскую прамысловасць.

На гэтым фоне і адбыліся фашыстаў вакол «татальнай» мабілізацыі — гэта дэсправа гітлераўскай зграі заняпалую вытворчасць і частчэ з прамысловасці ў новыя батальёны смертных та спроба толькі паскорыць фашысцкай Германіі.

Чатыры месяцы таму ўказаўшы на магчымасць адной «татальнай» мабілізацыі Германіі, таварыш Сталін «Няма падстаў меркаваць паўтарэнне падобнай менавіта прывядзе да «татальнага» шэння некаторай дзяржавы Час крушэння фашысцкай дзяржавы набліжаецца.

В. ЛІНІ

РЭДАНЦЫЙНАЯ КАЛІ